

Ἱερὰ Εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ἐπονομαζομένη «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου»*

Ἡ Σύναξις Αὐτῆς: 25ῃ Ἰανουαρίου

Στὴν κωμόπολι Σκλώβ [Shkloū, Шкловъ, Шклоў], τῆς Ἐπαρχίας Μογιλοβίας τῆς Λευκορωσίας, ἐτιμᾶτο ἤδη κατὰ τὸν 15^ο αἰ. μία θαυματουργὸς Εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου».

Ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν εὐρίσκετο σὲ γυναικεῖο Μοναστήρι καὶ ἔγινε εὐρύτερα γνωστὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 18^ο - 19^ο αἰ. Κατὰ τὸ ἔτος 1840, ἡ ἱερὰ Μονὴ μετετέρα-
πη σὲ ἐνοριακὸ Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ εἶναι ἄγνωστο τί συνέβη μὲ τὴν Ἱερὰ Εἰκὼνα μετὰ τὸ τέλος τοῦ 19^ο αἰῶνος. Ἡ ἱστορία Αὐτῆς συνεχίζεται διὰ μέσου ἀντιγράφου, τὸ ὁποῖο μετεφέρθη στὴν Μόσχα.

* * *

Στὴν Εἰκὼνα αὐτὴ ἡ Παναγία εἰκονίζεται μὲ τὸ Θεῖον Βρέφος, τὸ Ὅποιο κρατᾷ εἰλητάριον μὲ τὸ γραφικόν: «Δίκαιον κρίνατε καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ» (Ζαχ. ζ' 9). Ἡ Θεοτόκος κλίνει ἐλαφρὰ τὴν κεφαλὴ Αὐτῆς καὶ κρατᾷ μὲ τὸ ἀριστερὸ Τῆς χερί τὸ πρόσωπόν Της, ὡσὰν νὰ προσέχη στὶς δεήσεις τῶν ἰκετῶν Της ἢ σφογγίζει ἓνα δάκρυον.

* * *

Κατὰ τὸ ἔτος 1640, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Τσάρου Μιχαὴλ Θεοδώροβιτς (1613-1645), οἱ Κοζάκοι προσέφεραν ἀντίγραφο τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου» στὴν Μόσχα καὶ ἔθεσαν Αὐτὴν στὸν ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου «νὰ Πουπίσαχ» [на Пупышахъ], πλησίον τοῦ Μετοχίου τῶν Κοζάκων.

Μετὰ ἀπὸ καιρὸ ἡ ἱερὰ Εἰκὼν ἀποθηκεύθηκε μὲ ἄλλες παλαιῆς Εἰκόνες στὸ κωδωνοστάσιο τοῦ Ναοῦ.

Ἄλλοι παρατηροῦν, ὅτι τὰ στρατεύματα τοῦ Τσάρου Ἀλεξίου, υἱοῦ καὶ διαδόχου τοῦ Μιχαήλ, κατὰ τὰ ἔτη 1654-55 κατέλαβαν τὴν πόλιν Σκλώβ καὶ τὴν γύρω περιοχὴ, κατὰ τὸν πόλεμον μὲ τοὺς Πολωνούς.

Ἐκ τούτου θεωροῦν, ὅτι πιθανὸν τότε νὰ ἱστορήθηκε ἀντίγραφο τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας, τὸ ὁποῖο μεταφέρθηκε στὴν Μόσχα.

Τὸ παλαιότερο ἀντίγραφο τῆς Παναγίας «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου», ἡ ὁποία ὑπάρχει στὴν Μόσχα, εὐρίσκετο ἐκεῖ ἀπὸ τὸ δεῦτερο ἡμῖσι τοῦ ΙΖ' αἰ., στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος Ἀμαθοῦντος, στὸ Ἀρμπὰτ [Арбатъ] τῆς Μόσχας.

Ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν τώρα φυλάσσεται στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ [Воскресения Словущаго].

*** * ***

Ἡ Θεία Πρόνοια εὐδόκησε νὰ ἐμφανισθῇ ἡ χάρις τῆς θαυματουργοῦ «λησμονημένης» (στὸ κωδωνοστάσιο) Εἰκόνας τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο.

Κατὰ τὸ δεῦτερο ἡμῖσι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, μία εὐγενῆς κυρία τῆς ἐπαρχίας, μακριὰ ἀπὸ τὴν Μόσχα, ὑπέφερε πολλὰ χρόνια ἀπὸ παραλυσία τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν της. Οἱ θεραπείες τῶν ἱατρῶν δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα.

Κάποτε, στὸν ὕπνο της, ἡ ἀσθενῆς ἄκουσε φωνή: «Διάταξε νὰ σὲ μεταφέρουν στὴν Μόσχα... Ἐκεῖ, στὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὸ Ποπούσοβο, ὑπάρχει ἡ Εἰκὼν “Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου”... Νὰ προσευχηθῆς ἔμπροσθεν Αὐτῆς καὶ θὰ θεραπευθῆς»!... Ἐνεφανίσθη δὲ καὶ ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν στὸ ὄραμά της!

Ἡ ἀσθενῆς κυρία πράγματι μεταφέρθηκε στὴν Μόσχα στὸν εἰρημένο Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀλλὰ δὲν εὐρήκε τὴν Εἰκόνα, τὴν

Ἱερὰ Εἰκὼν τῆς Παναγίας «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου», Β. Ρωσία, πρῶτον ἡμῖσι τοῦ ΙΖ' αἰ.

Ὁ Ἱερός Ναός τῆς Παναγίας «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου», στὸ Σαράτωβ Ρωσίας.

ὁποία ζητοῦσε. **Τ**ότε ὁ Ἱερεὺς ἄρχισε νὰ κατεβάζη τὶς παλαιῆς Εἰκόνες, οἱ ὁποῖες ἦσαν στὸ κωδωνοστάσιο. **Π**ράγματι, σὲ μία ἀπὸ αὐτὲς ὑπῆρχε ἡ ἐπιγραφή «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου».

Μόλις τὴν εἶδε, ἡ κυρία ἀνεφώνησε: «**Αὐτή!**... **Αὐτή!**...», καὶ ἔκανε τὸν σταυρό της μὲ τὸ μέχρι τότε παραλελυμένο χέρι της! **Ἐ**ν συνεχείᾳ, ἐτελέσθη ἱερὰ Παράκλησις καὶ ἔπειτα ἡ ἀσθενὴς αἰσθάνθηκε τόση δύναμι, ὥστε σηκώθηκε μόνη της στὰ πόδια καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸν Ναὸν θεραπευμένη.

* * *

Μετὰ τὸ θαῦμα αὐτό, κτίσθηκε Παρεκκλήσιον ἀφιερωμένο στὴν Παναγία «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου». **Τ**ὰ Ἐγκαίνια ἐτέλεσε ὁ Μητροπολίτης Μόσχας Τιμόθεος τὴν 25ῃ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1760. **Τ**ότε συνετάχθη στὰ σλαβονικὰ ἡ ἱερὰ Ἀκολουθία καὶ οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας καὶ καθιερώθηκε ἡ ἡμέρα αὐτή, ὡς ἡμέρα Ἑορτῆς τῆς Συνάξεως Αὐτῆς.

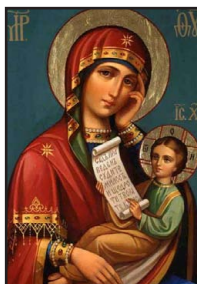
Ἐκτοτε, ἡ δύναμις τῆς Θεοτόκου ἐκδηλώθηκε μὲ πολλὰς θαυματουργίες καὶ ὑπῆρχαν γραπτὲς μαρτυρίες περὶ τῶν Θαυμάτων στὸν Ναὸ αὐτόν. **Ἰ**διαιτέρως στὸν καιρὸ τῆς ἐπιδημίας τῆς πανούκλας τοῦ ἔτους 1771 ἐπιτελέσθησαν πολλὰ Θαύματα.

Κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ 1930, οἱ Σοβιετικὲς Ἀρχὲς ἐκλείσαν αὐτὸν τὸν Ναό. **Ἡ** Ἱερὰ Εἰκὼν «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου» μετακομίσθηκε στὸν ἄλλο ἱερὸ Ναὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀγίου Νικολάου, τοῦ «Νικόλα-Κουζνέτσκου» [Николо-Кузнецкий] τῆς Μόσχας, ὅπου φυλάσσεται καὶ συνεχίζει νὰ θαυματουργῇ μέχρι σήμερα.

Διασώζονται πολλὰ ἀντίγραφα τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας. **Τ**έσσερις ἐτιμῶντο ὡς θαυματουργὲς στὴν Μόσχα.

Τὸ 1765, μία ἀπὸ Αὐτὲς μεταφέρθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἀγίας Πετροπόλεως.

Ἐπίσης, στὴν πόλι Σαράτωβ, ὑπάρχει ὁ γνωστὸς γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ Ναὸς τῆς Παναγίας «Καταπράϋνον τὴν Θλίψιν μου»,

Ἱερὰ Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου «Καταπράυνον τὴν Θλίψιν μου». Ἄγιογραφεῖον Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Ἀγγέλων, Ἀφίδνα Ἀττικῆς, 2013.

ὁ ὁποῖος δὲν κατεστράφη ἐπὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος.

Ἄξιζει νὰ σημειωθῆ, ὅτι στὰ ἀντίγραφα τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας ὑπάρχουν σημαντικὲς διαφορές: ἡ Θεομήτωρ εἶναι στραμμένη εἴτε πρὸς τὰ δεξιὰ εἴτε πρὸς τὰ ἀριστερά, ὑπάρχουν δὲ διάφορα ρητὰ στὸ εἰλητάριον καὶ ἄλλα.

Στὰ ἑλληνικὰ ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν ὀνομάζεται καὶ Παναγία «τῆς Παραμυθίας».

Ἐμπροσθεν τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας «Καταπράυνον τὴν Θλίψιν μου» οἱ πιστοὶ προσεύχονται στὶς συμφορές, θλίψεις καὶ ἀπελπισίες τους, ζητοῦντες ἀπαλλαγὴν ἀπὸ ἀσθένειες καὶ σωματικὲς θλίψεις, ὡς καὶ ἀπὸ τὰ ἁμαρτωλὰ πάθη, τὰ ὁποῖα πολεμοῦν τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.

* * *

Ἀπολυτίκιον

Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Θεοτόκου
«Καταπράυνον τὴν Θλίψιν μου»

Ἦχος πλ. α΄.

Παῦσον τὸν πόνον, τῆς πολυστενάκτου ψυχῆς μου, ἢ παύσασα πᾶν δάκρυον, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· Σὺ γὰρ βροτῶν τὰς ὀδύνας διώκεις, ἁμαρτωλῶν τὴν κατήφειαν λύεις· Σὲ πάντες κεκτήμεθα, ἐλπίδα καὶ στήριγμα, Παναγία Μητροπάρθενε.

Ἔτερον.

Μὴ καταπιστεύσης με, ἀνθρωπίνη προστασία...

Κοντάκιον.

Προστασία τῶν Χριστιανῶν...

+

Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ, τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

(*) Ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν ἐπονομαζομένη «Καταπράυνον τὴν θλίψιν μου» μετεκομίσθη εἰς Μόσχαν κατὰ τὸ ἔτος 1640, ὅπου τιμᾶται ὡς θαυματουργή. Ἀναφέρεται εἰς τὸ Ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας τὴν 25ην Ἰανουαρίου, τὴν 9ην Ὀκτωβρίου (ἄνευ χρονολογίας) καὶ τὴν 19ην Νοεμβρίου (1860).

• Βλ. Сергий (Спаский), Архиепископъ, Полный Мѣсяцесловъ Востока, тт. I-III, 2οε изд., Владимиръ, 1901, ἐπανεκδοσις Μόσχα, 1997, τ.2, σελ. 25β· J. Martinov, Annus Ecclesiasticus Graeco-slavicus ἐν Acta Sanctorum, Oct XI, βλ. AASS, σελ. 52-53· [Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας] Православный церковный календарь 2001, Московская Патриархия, Москва, 2000.